

Esialgne tõlge

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

2. oktoober 2025(*)

Eelotsusetaotlus – Õiguslane koostöö kriminaalasjades – Direktiiv 2004/80/EÜ – Artikli 12 lõige 2 – Tahtliku vägivallakuriteo ohvritele hüvitise maksmine – Õiglane ja asjakohane hüvitis – Riigisisesed õigusnormid, mis välistavad hüvitise maksmise valu ja kannatuste eest

Kohtuasjas C-284/24,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel High Courti (kõrge kohus, Iirimaa) 12. aprilli 2024. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 23. aprillil 2024, menetluses

LD

versus

Criminal Injuries Compensation Tribunal,

Minister for Justice and Equality,

Ireland,

Attorney General,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president M. L. Arastey Sahún, kohtunikud D. Gratsias (ettekandja), E. Regan, J. Passer ja B. Smulders,

kohtujurist: L. Medina,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- LD, esindajad: C. Donnelly, *SC*, M. Lynn, *SC*, *solicitor* J. MacGuill, *SC*, D. Brady, *BL*, *solicitor* C. Donald ja *avocate* E. Martin-Vignerte,
- Criminal Injuries Compensation Tribunal, Minister for Justice and Equality, Iirimaa ning Attorney General, esindajad: *Chief State Solicitor* M. Browne, S. Finnegan, A. Joyce ja J. Moloney, keda abistasid M. Reilly, *SC*, ja M. Finan, *BL*,
- Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek, A. Pagáčová ja J. Vlácil,
- Saksamaa valitsus, esindajad: J. Möller ja P.-L. Krüger,
- Madalmaade valitsus, esindajad: E. M. M. Besselink, M. K. Bulterman ja H. S. Gijzen,
- Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,
- Euroopa Komisjon, esindajad: S. Noë ja J. Tomkin,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

- 1 Eelotsusetaotluses palutakse tõlgendada nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/80/EÜ, mis käsitleb kuriteoohvritele hüvitise maksmist (ELT 2004, L 261, lk 15; ELT eriväljaanne 19/07, lk 65), artikli 12 lõiget 2.
- 2 Taotlus on esitatud ühelt poolt LD ja teiselt poolt Criminal Injuries Compensation Tribunali (kuriteoga tekitatud kahju hüvitamise juhtumeid käsitlev kohus, Iirimaa) (edaspidi „CICT“), Minister for Justice and Equality (justiits- ja võrdõiguslikkuse minister, Iirimaa), Iirimaa ning Attorney Generali (peaprokurör, Iirimaa) vahelises vaidluses kahju hüvitamise nõude üle, mille LD esitas kuriteoohvritele tekitatud isikukahju hüvitamise skeemi (Scheme of Compensation for Personal Injuries Criminally Inflicted; edaspidi „Iiri ohvrite hüvitisskeem“) alusel.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2004/80

- 3 Direktiivi 2004/80 põhjendused 2, 10 ja 14 on sõnastatud järgmiselt:

„(2) Euroopa Kohus tõdes [2. veebruari 1989. aasta kohtuotsuses Cowan, 186/87, EU:C:1989:47], et kui ühenduse õigus tagab füüsilisele isikule vabaduse minna teise liikmesriiki, tuleneb selle isiku kaitse kahju eest kõnealuses liikmesriigis seal elavate kodanike ja isikutega samadel alustel otseselt nimetatud liikumisvabadusest. Kuriteoohvritele hüvitise maksmist hõlbustavad meetmed peaksid moodustama selle eesmärgi realiseerimise osa.

[...]

(10) Kuriteoohvritel ei õnnestu sageli õiguserikkujalt hüvitist saada, kuna õiguserikkujal võivad puududa vajalikud vahendid kahju käsitleva kohtuotsuse täitmiseks või seetõttu, et õiguserikkujat ei suudeta kindlaks teha või kohtu alla anda.

[...]

(14) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ühenduse õiguse üldprintsipiidena kinnitatud põhimõtteid.“

- 4 Direktiivi artiklis 1 „Elukohaliikmesriigis taotluse esitamise õigus“ on märgitud:

„Liikmesriigid tagavad, et kui tahtlik vägivallakuritegu on toime pandud muus liikmesriigis kui see, kus hüvitise taotleja alaliselt elab, on taotlejal õigus esitada taotlus asutusele või mõnele muule organile viimatimainitud liikmesriigis.“

- 5 Direktiivi artikli 12, mis on II peatüki „Siseriiklikud hüvitisskeemid“ ainus artikkel, lõikes 2 on sätestatud:

„Kõik liikmesriigid tagavad, et nende siseriiklikes eeskirjades nähakse ette nende territooriumil sooritatud tahtlike vägivallakuritegude ohvrite hüvitisskeem, mis tagab ohvritele õiglase ja asjakohase hüvitise.“

- 6 Direktiivi artikli 18 „Rakendamine“ lõikes 2 on ette nähtud:

„Liikmesriigid võivad sätestada, et käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikke meetmeid kohaldatakse üksnes taotlejate suhtes, kellele osaks saanud kahju tuleneb pärast 30. juunit 2005 sooritatud kuritegudest.“

Direktiiv 2012/29/EL

- 7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK (ELT 2012, L 315, lk 57), artikli 2 lõikes 1 on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „kuriteoohver“ –

- i) füüsiline isik, kes on kannatanud kahju, sealhulgas füüsilist, vaimset või emotsionaalset kahju, või kandnud varalist kahju, mille on otseselt põhjustanud kuritegu;

[...]“.

Iiri õigus

- 8 Iiri ohvrite hüvitisskeem on 1974. aastal loodud haldusmehhanism, mille eesmärk on hüvitada kuriteoohvritele tekitatud kahju. Hüvitisskeemi kohaldamise eest vastutab CICT. Nagu nähtub eelotsusetaotlusest, nähti skeemi algses redaktsioonis ette nn mittevaralise kahju (*general damages*) maksmine, sealhulgas valu ja kannatuste eest (*pain and suffering*).
- 9 Alates hüvitisskeemi muutmisest 1. aprillil 1986 ei maksta valu ja kannatuste eest mittevaralist hüvitist, sest nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt märgib, tõi asjasse puutuvate sätete kohaldamisala enne sätete muutmist kaasa rasked tagajärjed sel perioodil sügavas majanduslanguses oleva Iiri riigi rahandusele.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 10 Hispaanias sündinud ja Iirimaa elav LD langes 12. juulil 2015 Dublinis (Iirimaa) oma kodu ees isikute grupi vägivaldse kuritegeliku rünnaku ohvriks.
- 11 LD esitas 1. oktoobril 2015 CICT-le Iiri ohvrite hüvitamisskeemi alusel hüvitamisaotluse.
- 12 Taotluses märkis LD, et ta sai ründe tõttu raske silmavigastuse, mille tagajärjel kaotas ta püsivalt osalise nägemise, ning sai muid vigastusi lõualuu, õla, vasaku käe, kõhu ja rinna piirkonda. Lisaks kannatas ta vaimse stressi ja ärevuse all. Pärast ründe tagajärjel töölt puudumist ütles LD tööandja üles tema töölepingu ning taotluse esitamise ajal oli ta töötu.
- 13 Olles teinud kindlaks, et LD-le tekitati tema vastu toime pandud tahtliku vägivallakuriteoga isikukahju ja varalist kahju ning et ta ei ole saanud hüvitist muudest allikatest, määras CICT talle *ex gratia* kantud kulude katteks 645,62 eurot (*out-of-pocket expenses*), mis on otseselt seotud selle kuriteoga. LD vastava taotluse peale esitas kohus talle hüvitissumma detailse jaotuse, milles täpsustati, et LD-le on määratud juhiloa väljavahetamise eest 44,20 eurot, prillide väljavahetamise eest 339 eurot, ravimite ostmise eest 28,82 eurot, haiglakulude eest 100 eurot ja sõidukulude eest 133,63 eurot.
- 14 LD esitas 2. augustil 2019 High Courtile (kõrge kohus, Iirimaa), mis on eelotsusetaotluse esitanud kohus, kaebuse, milles ta palub muu hulgas ühelt poolt tuvastada, et Iiri ohvrite hüvitisskeem ei ole kooskõlas direktiiviga 2004/80 ja/või põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklitega 1, 3, 4, 7 ja 9, kuna see skeem ei näe ette õiglast ja asjakohast hüvitist, sest välistatakse mittevaralise kahju, sealhulgas valu ja kannatuste hüvitamine, ning teiselt poolt kinnitust, et kuriteoohvrina on tal õigus saada sellise valu ja selliste kannatuste eest hüvitist.

- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib kõigepealt, et on tõsi, et 16. juuli 2020. aasta kohtuotsusest Presidenza del Consiglio dei Ministri (C-129/19, EU:C:2020:566) saab tarvilikke selgitusi

direktiivi 2004/80 artikli 12 lõike 2 tõlgendamise kohta. See kohtuotsus ei anna siiski vastust küsimusele, kas ja kui suures ulatuses tuleb maksta õiglast ja asjakohast hüvist nimetatud sätte tähenduses, et hüvitada tahtliku vägivallakuriteo ohvritele tekitatud varaline ja mittevaraline kahju, sealhulgas valu ja kannatused. Eelotsusetaotlusest ilmneb selgelt, et Iiri õiguses kuuluvad valu ja kannatused mittevaralise kahju (*non-material loss*) laiemasse kategooriasse.

- 16 Seejärel tuletas eelotsusetaotluse esitanud kohus meelde, et liikmesriikidel on selles küsimuses lai kaalutlusruum, kuid märkis, et ta kahtleb samamoodi nagu Court of Appeal (apellatsioonikohus, Iirimaa) võimaluses piirata riigisiseste hüvitisskeemide kohaldamisala mittevaralist kahju puudutavas osas. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates vastab tõele, et 16. juuli 2020. aasta kohtuotsuses Presidenza del Consiglio dei Ministri (C-129/19, EU:C:2020:566) ei ole täpsustatud, millist kahju võib lugeda mittevaraliseks kahjuks. Ta rõhutab siiski, et selliselt nagu tema seda kohtuotsust tõlgendab, tähendab ühest küljest Euroopa Kohtu poolt kasutatud mõiste „kannatused“ kohustust hüvitada vähemalt teataval määral valu ja kannatused. Teisest küljest on raske nõustuda sellise hüvitise välistamisega, kui nimetatud kohtuotsuse kohaselt tuleb direktiivis 2004/80 ette nähtud hüvitise puhul arvesse võtta toimepandud kuriteo tagajärgede raskust ohvrile.
- 17 Lõpuks viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus 20. aprilli 2009. aasta komisjoni aruandele nõukogule, Euroopa Parlamendile ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele nõukogu direktiivi 2004/80/EÜ (mis käsitleb kuriteoohvritele hüvitise maksmist) kohaldamise kohta (KOM(2009) 170 (lõplik)), mis hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2006 kuni 31. detsembrini 2008 ning mille kohaselt nägi enamik liikmesriike oma riigisiseste skeemide raames ette hüvitise maksmise haiguste ja vaimsete kannatuste eest.
- 18 Neil asjaoludel otsustas High Court (kõrge kohus) menetluse peatada ning esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas direktiivi [2004/80] artikli 12 lõikes 2 liikmesriikidele pandud kohustus tagada tahtliku vägivallakuriteo ohvritele „õiglane ja asjakohane hüvitis“ nõuab ohvrile hüvitise maksmist nii varalise kui ka mittevaralise kahju eest 16. juuli 2020. aasta kohtuotsuse Presidenza del Consiglio dei Ministri (C-129/19, EU:C:2020:566) tähenduses?
 2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis millised kahju vormid kuuluvad „mittevaralise kahju“ alla?
 3. Kas konkreetsemalt ohvri valu ja kannatused kuuluvad „mittevaralise kahju“ alla?
 4. Kui vastus esimesele ja kolmandale küsimusele on jaatav, siis milline peaks olema seos ohvrile direktiivi 2004/80 alusel makstava „õiglase ja asjakohase hüvitise“ ning deliktiõigusliku kahjuhüvitise vahel, mis mõistetakse ohvri kasuks välja asjaomaselt kuriteo toimepanijalt kui kahju tekitajalt, arvestades, et liikmesriigid peavad tagama oma skeemide majandusliku elujõulisuse?
 5. Kas tahtliku vägivallakuriteo ohvritele hüvitise maksmiseks [Iiri ohvrite hüvitisskeemi] alusel ette nähtavat hüvitist võib käsitada sellisena, mis tagab „ohvritele õiglase ja asjakohase hüvitise“ direktiivi 2004/80 artikli 12 lõike 2 alusel, kui ohvrile määratakse raske silmavigastuse eest, mille tagajärg on püsiv nägemiskahjustus, hüvitiseks 645,65 eurot?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 19 Oma küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2004/80 artikli 12 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus riigisisene tahtliku vägivallakuriteo ohvrite hüvitisskeem, mis põhimõtteliselt välistab mittevaralist kahju puudutavas osas ohvrite valu ja kannatuste eest hüvitise maksmise.
- 20 Kõigepealt tuleb märkida, et selle direktiiviga nägi seadusandja ette hüvitisskeemi, mis täiendab hüvitist, mida ohvrid võivad deliktilise vastutuse alusel kuriteo toimepanijalt saada.

- 21 Nagu direktiivi põhjendustest 10 selgub, võeti direktiiv vastu, arvestades muu hulgas järeldust, et ohvritel ei õnnestu sageli kuriteo toimepanijalt hüvitist saada, kuna viimasel võivad puududa vajalikud vahendid kahju käsitleva kohtuotsuse täitmiseks või seetõttu, et kuriteo toimepanijat ei suudeta kindlaks teha või kohtu alla anda.
- 22 Täpsemalt on direktiivi 2004/80 artikli 12 lõike 2 kohaselt kõik liikmesriigid kohustatud tagama, et nende riigisisestes eeskirjades nähakse ette nende liikmesriikide territooriumil sooritatud tahtlike vägivallakuritegude ohvrite jaoks hüvitisskeem, mis tagab õiglase ja asjakohase hüvitise.
- 23 Euroopa Kohus on direktiivi 2004/80 artikli 12 lõike 2 kohaldamisala kohta täpsustanud, et see säte ei anna õigust saada õiglase ja asjakohase hüvitist mitte ainult sellistele liikmesriigi territooriumil toime pandud tahtliku vägivallakuriteo ohvritele, kes on direktiivi artikli 1 tähenduses piiriüleses olukorras, vaid ka ohvritele, kelle alaline elukoht on selle liikmesriigi territooriumil (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus Presidenza del Consiglio dei Ministri, C-129/19, EU:C:2020:566, punkt 55).
- 24 Sellise hüvitise kindlaksmääramise kohta tuleb märkida, et võttes ühelt poolt arvesse liikmesriikidele selle sättega antud kaalutlusruumi nii küsimuses, milline peaks olema kõnealuse hüvitise suurus, kui ka selles, milline peaks olema hüvitise kindlaksmääramise viis, ning teiselt poolt vajadust tagada riigisiseste hüvitisskeemide rahaline elujõulisus, ei pea see hüvitis tingimata vastama kahjuhüvitisele, mida võidakse tahtliku vägivallakuriteo ohvrile selle teo toimepanijalt välja mõista. Järelikult ei pea direktiivi 2004/80 artikli 12 lõikes 2 ette nähtud hüvitis tingimata tagama kuriteoohvrile tekitatud varalise ja mittevaralise kahju täielikku hüvitamist (vt selle kohta 7. novembri 2024. aasta kohtuotsus Burdene, C-126/23, EU:C:2024:937, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 25 Selles kontekstis on lõppkokkuvõttes liikmesriigi kohtu ülesanne asjaomase hüvitisskeemi loonud riigisiseseid õigusnorme arvesse võttes tagada, et selle skeemi alusel tahtliku vägivallakuriteo ohvrile määratud summa oleks õiglane ja asjakohane hüvitis kõnealuse direktiivi artikli 12 lõike 2 tähenduses (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus Presidenza del Consiglio dei Ministri, C-129/19, EU:C:2020:566, punkt 61, ning 7. novembri 2024. aasta kohtuotsus Burdene, C-126/23, EU:C:2024:937, punkt 58).
- 26 Liikmesriik ületaks siiski selle sättega antud kaalutlusruumi piire, kui tema riigisiseseid õigusnormid näeksid ette tahtlike vägivallakuritegude ohvritele sellise hüvitise maksmise, mis on puhtalt sümboolne või ilmselgelt ebapiisav, arvestades toimepandud kuriteo tagajärgede raskust ohvritele (16. juuli 2020. aasta kohtuotsus Presidenza del Consiglio dei Ministri, C-129/19, EU:C:2020:566, punkt 63, ning 7. novembri 2024. aasta kohtuotsus Burdene, C-126/23, EU:C:2024:937, punkt 59).
- 27 Nimelt, kuivõrd sellistele ohvritele makstav hüvitis kujutab endast panust nende kantud varalise ja mittevaralise kahju hüvitamisse, võib sellist panust pidada „õiglaseks ja asjakohaseks“ üksnes siis, kui see kompenseerib piisaval määral neile tekitatud kannatusi (vt selle kohta 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus Presidenza del Consiglio dei Ministri, C-129/19, EU:C:2020:566, punkt 64, ning 7. novembri 2024. aasta kohtuotsus Burdene, C-126/23, EU:C:2024:937, punkt 60).
- 28 Seega tuleb selleks, et riigisisese hüvitisskeemi alusel sellistele ohvritele makstavat hüvitist saaks direktiivi 2004/80 artikli 12 lõike 2 tähenduses pidada „õiglaseks ja asjakohaseks“, määrata kindlaks selle suurus, võttes arvesse toimepandud kuriteo tagajärgede raskust ohvritele, ja seega peab hüvitis kujutama endast piisavat panust varalise ja mittevaralise kahju hüvitamisse (vt selle kohta 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus Presidenza del Consiglio dei Ministri, C-129/19, EU:C:2020:566, punkt 69, ning 7. novembri 2024. aasta kohtuotsus Burdene, C-126/23, EU:C:2024:937, punkt 62).
- 29 Mis puudutab konkreetsemalt kuriteoohvritele tekitatud mittevaralise kahju hüvitamist, siis kuigi see säte ei sisalda sõnaselget viidet mittevaralisele kahjule, tuleb märkida, et sätte lai sõnastus ei piira kuidagi selles ette nähtud hüvitise ulatust kahju osas, mille hüvitamisele peaks see kaasa aitama.
- 30 Lisaks, nagu märkis Euroopa Kohus 7. novembri 2024. aasta kohtuotsuse Burdene (C-126/23, EU:C:2024:937) punktis 48, selgitab direktiivi 2004/80 artikli 12 lõikes 2 sisalduva mõiste „ohver“ ulatust direktiivi 2012/29 artikli 2 lõike 1 punktis a sätestatud mõiste „kuriteoohver“ määratlus, mille kohaselt on selleks „füüsiline isik, kes on kannatanud kahju, sealhulgas füüsilist, vaimset või emotsionaalset kahju, või kandnud varalist kahju, mille on otseselt põhjustanud kuritegu“. Viimati nimetatud sätte sõnastusest nähtub selgelt, et see hõlmab nii ohvreid, kes on kandnud varalist kahju, kui

ka ohvreid, kes on kandnud mittevaralist kahju. Eelkõige kinnitab asjaolu, et selles sättes viidatakse nii füüsilisele kui ka vaimsele või emotsionaalsele kahjule, et sellistele ohvritele tekitatud kahju hõlmab ka ohvri valu ja kannatusi.

- 31 Seega tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et ei tohi teha mingit vahet selle põhjal, millist liiki kahju võib olla tekitatud toimepandud kuriteo ohvritele või millised võisid olla ohvritele tekkinud tagajärjed.
- 32 Isegi kui oletada, et direktiivi 2004/80 artikli 18 lõike 2 sõnastus, mis viitab muu hulgas prantsus- ja rumeeniakeelses versioonis üksnes „isikukahjule“, võib viidata sellisele vahetegemisele, tuleb märkida, et selle sätte paljudes teistes keeleversioonis ei ole sõnale „kahju“ lisatud omadussõna, mis selle ulatust piiraks.
- 33 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu õigusnorme tõlgendada ja kohaldada ühetaoliselt, arvestades Euroopa Liidu kõigis keeltes kehtivaid versioone, ning kui keeleversioonid üksteisest erinevad, tuleb asjaomast sätet tõlgendada lähtuvalt selle õigusakti üldisest ülesehitusest ja eesmärkidest, mille osa see säte on (17. jaanuari 2023. aasta kohtuotsus Hispaania vs. komisjon, C-632/20 P, EU:C:2023:28, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 34 Ühelt poolt ei võimalda ükski muu direktiivi 2004/80 sätte asuda seisukohale, et tuleks teha vahet direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele ohvritele tekitatud kahju liikide vahel.
- 35 Teiselt poolt nähtub selle direktiivi põhjendusest 2, et kuriteoohvritele hüvitise maksmist hõlbustavad meetmed peaksid aitama saavutada eesmärki tagada asjaomaste isikute kaitse kahju eest. Lisaks järgitakse direktiivi põhjenduses 14 märgitu kohaselt põhiõigusi ja iseäranis hartas kinnitatud põhimõtteid. Nagu ilmneb harta artikli 3 lõikest 1, tuleb isikupuutumast mõista nii kehalise kui vaimse puutumatusena.
- 36 Seega tuleb asuda seisukohale, et direktiivi 2004/80 artikli 12 lõikes 2 ette nähtud hüvitisega peab olema võimalik olukorrast olenevalt hüvitada kogu mittevaralist kahju, sealhulgas valu ja kannatuste tõttu tekkinud kahju.
- 37 Nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus viienda eelotsuse küsimuse puhul sisuliselt märgib, võib selline vägivaldne kuritegelik rünnak, mille ohvriks LD langes, tuua kaasa raskeid tagajärgi nii varalise kui ka mittevaralise kahju näol, eelkõige valu ja kannatuste tõttu, mis peab kajastuma määratud summas.
- 38 Seega ei saa käesoleval juhul hüvitis LD-le tekitatud kahju eest – kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu kontrollist ei selgu teisiti – kujutada endast õiglast ja asjakohast hüvitist artikli 12 lõike 2 tähenduses, eelkõige juhul, kui selline mittevaraline kahju, nagu on viidatud eelmises punktis, on välistatud, kuivõrd selline hüvitis kataks kõnealusele kuriteoohvrile tekitatud kahju vaid osaliselt ning seega ei saa seda pidada hüvitiseks, mis võtaks arvesse kuriteo tagajärgede raskust ohvrile.
- 39 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et direktiivi 2004/80 artikli 12 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus riigisisene tahtliku vägivallakuriteo ohvrite hüvitisskeem, mis põhimõtteliselt välistab mittevaralist kahju puudutavas osas ohvrite valu ja kannatuste eest hüvitise maksmise. Hoolimata vajadusest tagada riigisiseste hüvitisskeemide rahaline elujõulisus, mis tähendab, et liikmesriigid ei pea tingimata ette nägema kuriteoohvritele tekitatud varalise ja mittevaralise kahju täielikku hüvitamist, nõuab õiglane ja asjakohane hüvitis selle sätte tähenduses, et hüvitise kindlaksmääramisel võetaks arvesse toimepandud kuritegude tagajärgede raskust ohvritele ning hüvitist, mida need ohvrid võivad deliktilise vastutuse alusel kuriteo toimepanijalt saada.

Kohtukulud

- 40 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse sama kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamiseга seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/80/EÜ, mis käsitleb kuriteoohvritele hüvitise maksmist, artikli 12 lõiget 2

tuleb tõlgendada nii, et

sellega on vastuolus riigisisene tahtliku vägivallakuriteo ohvrite hüvitisskeem, mis põhimõtteliselt välistab mittevaralist kahju puudutavas osas ohvrite valu ja kannatuste eest hüvitise maksmise. Hoolimata vajadusest tagada riigisiseste hüvitisskeemide rahaline elujõulisus, mis tähendab, et liikmesriigid ei pea tingimata ette nägema kuriteoohvritele tekitatud varalise ja mittevaralise kahju täielikku hüvitamist, nõuab õiglane ja asjakohane hüvitis selle sätte tähenduses, et hüvitise kindlaksmääramisel võetaks arvesse toimepandud kuritegude tagajärgede raskust ohvritele ning hüvitist, mida need ohvrid võivad deliktilise vastutuse alusel kuriteo toimepanijalt saada.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: inglise.